

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ
ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY FACULTY OF DIVINITY

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY REVIEW OF THE FACULTY OF DIVINITY

e-ISSN: 2587-1854

YIL/YEAR 2025

Sayı / Issue

58

Haziran/June

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY REVIEW OF THE FACULTY OF DIVINITY

e-ISSN: 2587-1854

Issue / Sayı: 58 - Samsun

Haziran/June 2025

**ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ**

e-ISSN: 2587-1854
2025 Sayı: 58

**Ondokuz Mayıs Üniversitesi Adına
İmtiyaz Sahibi /
On Behalf of Ondokuz Mayıs University
Privileged Owner**
Prof. Dr. Fatma AYDIN
Rektör / Rector

**Bilimsel Yayın Koordinatörü/
Scientific Publications Coordinator**
Doç. Dr. Muhammet MEMİŞ

Baş Editör/Editor in Chief
Prof. Dr. Faruk SANCAR

Editör/Editor
Araş. Gör. Dr. Osman CURUK

Editör Yardımcısı/Deputy Editor
Araş. Gör. Dr. Ömer YILDIZ

Alan Editörleri / Field Editors
Öğr. Görevlisi Ahsen YILMAZ
(Temel İslam Bilimleri)
Araş. Gör. Ahmet KIZILDİL
(Ondokuz Mayıs Üniversitesi)
Dr. Arş. Gör. Enes ER
(Temel İslam Bilimleri)
Arş. Gör. Emirhan TAMBAÇ
(Temel İslam Bilimleri)
Dr. Arş. Gör. Ezgi BİLEN
(İslam Tarihi ve Sanatları)
Arş. Gör. Mevlüde KALINSAZLIOĞLU
(Temel İslam Bilimleri)
Dr. Arş. Gör. Mustafa Sait KAPLAN
(Temel İslam Bilimleri)
Dr. Arş. Gör. Sebiha YILDIZ
(Felsefe ve Din Bilimleri)
Dr. Arş. Gör. Senem ARSLAN
(İslam Tarihi ve Sanatları)
(Ondokuz Mayıs Üniversitesi)

**ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY
REVIEW OF THE FACULTY OF DIVINITY**
e-ISSN: 2587-1854
2025 Issue: 58

Dr. Arş. Gör. Nurhibe Büşra ER
(Felsefe ve Din Bilimleri)
Dr. Arş. Gör. Nurullah TURAN
(Felsefe ve Din Bilimleri)
Araş. Gör. Yusuf YAPICI

Dil Editörleri / Proof Reading
Öğr. Görevlisi Salih KILIÇ (İngilizce)
Arş. Gör. Tuğba TAŞDEMİR (İngilizce)
Arş. Gör. Recep Demir (Türkçe)

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Ali BOLAT
Prof. Dr. Ahmet ÇAKIR
Prof. Dr. Metin YAŞA
Prof. Dr. Nebi GÜMÜŞ
Prof. Dr. Osman ŞAHİN
Prof. Dr. Recep DEMİR
Prof. Dr. Vejdi BİLGİN
Doç. Dr. Emine BATTAL
Doç. Dr. Halise Kader ZENGİN
Doç. Dr. İlyas UÇAR
Doç. Dr. Recep GÜN
Doç. Dr. Yaşar AKASLAN
Doç. Dr. Üyesi Muhammed Sacit KURT
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARTAL
Dr. Öğr. Üyesi Ramazan ÇINAR
Dr. Öğr. Üyesi Şule GÜLDÜ
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf EMRE

Mizanpaj / Layout
OMÜ Yayın Koordinatörlüğü

Mizanpaj Editörleri/ Layout Editors
Kısmet AYDIN
Özlem TEKİNER
Gülbeyaz BOZKURT

Yayın Yeri ve Tarihi/Publication Place and Date
Samsun, 30 Haziran/June 2025

Tarandığımız Dizin ve Veri Tabanları

TÜBİTAK-ULAKBİM TR Dizin Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı
Religion & Philosophy Collection uluslararası alan indeksi,
Atla Religion Database
Academic Search Premier

YAYIN DANIŞMA KURULU / ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Abdurrahman HAÇKALI
Prof. Dr. Abdurrahman ÖZDEMİR
Prof. Dr. Abdülbaki GÜNEŞ
Prof. Dr. Ahmet ÇAYCI
Prof. Dr. Ahmet İshak DEMİR
Prof. Dr. Ahmet KOÇ
Prof. Dr. Ahmet YÜKSEL
Prof. Dr. Ali BULUT
Prof. Dr. Ali Osman KURT
Prof. Dr. Ali Rıza AYDIN
Prof. Dr. Ali Rıza GÜL
Prof. Dr. Ali TOKSARI
Prof. Dr. Ali YILMAZ
Prof. Dr. Bahattin YAMAN
Prof. Dr. Bekir ŞİŞMAN
Prof. Dr. Bilal SAKLAN
Prof. Dr. Burhanettin TATAR
Prof. Dr. Dilaver GÜRER
Prof. Dr. Ejder OKUMUŞ
Prof. Dr. Enbiya YILDIRIM
Prof. Dr. Eyüp BAŞ
Prof. Dr. Eyyüp TANRIVERDİ
Prof. Dr. Faruk KARACA
Prof. Dr. Fethi Kerim KAZANÇ
Prof. Dr. Gerald R. HAWTING
Prof. Dr. H. Ahmet ÖZDEMİR
Prof. Dr. H. İbrahim BULUT
Prof. Dr. H. İbrahim ŞİMŞEK
Prof. Dr. H. Yunus APAYDIN
Prof. Dr. Hakkı ÖNKAL
Prof. Dr. Halil APAYDIN
Prof. Dr. Harun YILDIZ
Prof. Dr. Hasan AYIK
Prof. Dr. Hüseyin KARAMAN
Prof. Dr. Hüseyin YILMAZ
Prof. Dr. İbrahim İŞİTAN
Prof. Dr. İsmail YİĞİT
Prof. Dr. İsmet ERSÖZ
Prof. Dr. Kadir ALBAYRAK
Prof. Dr. Kadir GÜRLER
Prof. Dr. Kemal ÜÇÜNCÜ
Prof. Dr. Kemal YILDIZ
Prof. Dr. Kerim BULADI
Prof. Dr. Latif TOKAT
Prof. Dr. M. Akif KILAVUZ
Prof. Dr. M. Doğan KARAÇOŞKUN
Prof. Dr. M. Münir ATALAR
Prof. Dr. Mahmut AYDIN

Prof. Dr. Mehmet ATALAY
Prof. Dr. Mehmet EVKURAN
Prof. Dr. Metin YURDAGÜR
Prof. Dr. Michel REEBER
Prof. Dr. Muhsin AKBAŞ
Prof. Dr. Musa YILDIZ
Prof. Dr. Mustafa ALICI
Prof. Dr. Mustafa BAKTIR
Prof. Dr. Mustafa BİYİK
Prof. Dr. Mustafa TAVUKÇUOĞLU
Prof. Dr. Münir KOÇTAŞ
Prof. Dr. Nebi GÜMÜŞ
Prof. Dr. Necmeddin GÖKKIR
Prof. Dr. Niyazi USTA
Prof. Dr. Nurullah ALTAŞ
Prof. Dr. Osman ŞAHİN
Prof. Dr. Ömer Faruk YAVUZ
Prof. Dr. Ramazan ALTINTAŞ
Prof. Dr. Ramazan AYYALI
Prof. Dr. Remzi KAYA
Prof. Dr. S. Leyla GÜRKAN;
Prof. Dr. S. Sabri YAVUZ
Prof. Dr. Samim AKGÖNÜL
Prof. Dr. Selahattin POLAT
Prof. Dr. Selim EREN
Prof. Dr. Soner GÜNDÜZÖZ
Prof. Dr. Süleyman TOPRAK
Prof. Dr. Süleyman TÜLÜCÜ
Prof. Dr. Şevket TOPAL
Prof. Dr. Şevket YAVUZ
Prof. Dr. Şinasi GÜNDÜZ
Prof. Dr. Şuayip ÖZDEMİR
Prof. Dr. Üzeyir OK
Prof. Dr. Vejdi BİLGİN
Prof. Dr. Yavuz KÖKTAŞ
Prof. Dr. Yavuz ÜNAL
Prof. Dr. Yurdagül MEHMEDOĞLU
Doç. Dr. Ahmet ALBAYRAK
Doç. Dr. Ayşe Zişan FURAT
Doç. Dr. Dursun Ali TÖKEL
Doç. Dr. Ferhat AKDEMİR
Doç. Dr. Kemal ÖZKURT
Doç. Dr. Kenan AYAR
Doç. Dr. Macid YILMAZ
Doç. Dr. Süleyman TURAN
Doç. Dr. Şevket PEKDEMİR
Dr. Öğr. Üyesi M. Kâmil YAŞAROĞLU

Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (OMÜİFD);

Yılda iki kez yayımlanan hakemli bilimsel süreli bir yayın organıdır. Dergide yayınlanan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlara aittir. Yazılar; yayıncı kuruluşun izni olmadan kısmen veya tamamen bir başka yerde yayınlanamaz.

Yazışma Adresi / Corresponding Address

Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Dergi) Kurupelit / SAMSUN

Tel: 0362 457 60 84 **Fax:** 0362 457 60 83

e-mail: ilahiyat.dergi@omu.edu.tr **web:** <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/omuifd>

İÇİNDEKİLER

Araştırma Makalesi/Research Article

Âbidin Paşa'nın Bir Mesnevî Hikâyesine Yönelik Hususî İlgi: Merd-î A'râbî (Bedevî ile Karısı) Risâlesi ve Yorumu 1-14

Abidin Pasha's Special Interest in a Mesnevi Story: The Treatise of Merd-I A'râbî (The Bedouin and His Wife) and its Commentary

Doç. Dr. Muammer CENGİZ

Hicâzî Bir Kur'ân: Paris Bibliotheque Nationale Nüshası 15-48

A Hijazi Qur'an: Paris Bibliotheque Nationale Copy

Doç. Dr. Hayrettin ÖZTÜRK

Zeccâcî'nin El-Cumel İsimli Eserine Yapılan Eleştiriler: Islâhu'l-Halel Örneği 49-76

Criticisms of Al-Zajjâjî's Al-Jumal: The Example of Islâh Al-Halal

Öğr. Görevlisi Muhammed Ali BÜYÜKKELEŞ

Üniversite Öğrencilerinin İlahiyatçı Kavramına Yönelik Metaforik Algılarının İncelenmesi 77-108

Examination of University Students' Metaphorical Perceptions of the Concept of Theologian

Doç. Dr. Recep UÇAR, Doktora Öğrencisi Dilek GÜRBÜZ YİĞİT

Riyazu's-Salihin'deki Bir Müslim Hadisi Özelinde Türkçe Hadis Tercüme ve Şerhlerindeki Çeviri Sorunlarının Değerlendirilmesi 109-136

Evaluation Of Translation Problems In Turkish Hadith Translations And Commentaries Based On A Muslim Hadith In Riyâd Al-Sâlihîn

Doç. Dr. Mehmet Ali ÇALGAN

Desûkî Ve Arap Dili Belâgatı: Modernleşme Eşiğinde Klasik Bir Bakış 137-158

Desûqî And The Arabic Rhetorical Tradition: A Classical Outlook On The Eve Of Modernization

Dr. Öğr. Gör. Recep ÇELİK

A Difference Between Arabic Logic and Modern Logic: Al-Fikr 159-174

Arapça Mantık ile Modern Mantık Arasında Bir Fark: El-Fikr

Dr. Öğr. Üyesi Elif ÖZEL

İmâmî Rivayetlerdeki Yüceltilmiş Mezhep Algısının Tarihsel ve Sosyal Psikolojik Temelleri 175-200

The Historical and Socio-Psychological Foundations of the Glorified Sectarian Perception in Imâmî Narratives

Doç. Dr. Ümit TORU

Birinci Kuşak Türkiye Kökenli Hollanda Gurbetçilerinin Göç Deneyimleri Üzerine Nitel Bir Araştırma: Almelo Örneği 201-228

A Qualitative Research on the Migration Experiences of first Generation Turkish Immigrants to the Netherlands: The Case of Almelo

Doktora Öğrencisi Semra HACİOĞLU, Prof. Dr. Faruk KARACA

Şihâbüddîn Es-Sühreverdî'nin (Öl. 587/1191) İşrâk Felsefesinde Bilgi Yöntemi Olarak Mükâşefe ve Müşâhede 229-248

Mukâshafa (Disclosure) and Mushâhada (Observation) as Knowledge Methods in the Illumination Philosophy of Shihâb al-Dîn al-Suhrawardî (d. 587/1191)

Doç. Dr. Betül İZMİRLİ

Dinî Bir Tecrübe Olarak Meûnetin Mâhiyeti, Metafizik Temelleri ve Delil Değeri 249-274

The Nature, Metaphysical Foundations and Evidential Value of Meûnet as a Religious Experience

Doktora Fatma ŞEN

Muhammed Muhyiddîn Abdülhamîd'in Et-Tuhfetü's-Seniyye Bi-Şerhi'l-Mukaddimetü'l-Âcurrûmiyye Adlı Eseri (Üslup Ve Pedagojik Açıdan Bir İnceleme)

..... 275-298

Muhammed Muhyiddin Abdulhamid's Work Called Et-Tuhfetu's-Seniyye Bi-Şerhi'l-Mukaddimetü'l-Âcurrûmiyye (A Study In Terms Of Style And Pedagogy)

Dr. Öğr. Üyesi İsmail TEMİZ

Din Dilinin Psikolojik İşlevleri 299-328

The Psychological Functions Of Religious Language

Doktora Gazali MUTLU, Doç. Dr. Gülüşan GÖCEN

الإيقاع والدلالة في شعر الجواهري 329-346

Rhythm and Meaning in the Poetry of Al-Jawahiri

Dr. Öğr. Üyesi. Halid HALLAF

Kitap İncelemesi/Book Review

Fatih M. Şeker, Türk Düşünce Tarihi Açısından Kutadgu Bilig, Dergâh Yayınları, 2011, 203 S. 347-354

Fatih M. Şeker, Kutadgu Bilig From The Perspective Of Turkish Thought History, Dergâh Publications, 2011, 203 P.

Yüksek Lisans Mukaddes DEMİRCİ